

RAPPORT

Uitgebracht aan de directie van
Bouman Industries B.V.
te Almelo
Inzake de jaarrekening 2016

tenkatehuizinga+
accountants • belastingadviseurs

Zuiderval 60
Postbus 2323 | 7500 CH | Enschede
088 - 5005 100 | www.tenkatehuizinga.nl

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. ALGEMEEN	2
1.1 Algemene opmerkingen	3
1.2 Geconsolideerde resultaten	4
1.3 Financiële positie	5
1.4 Fiscale positie	6
2. BESTUURSVERSLAG	8
2.1 Bestuursverslag	9
3. GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	10
3.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2016	11
3.2 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2016	13
3.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016	14
3.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening	15
3.5 Toelichting op de geconsolideerde balans	21
3.6 Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	28
4. ENKELVOUDIGE JAARREKENING	32
4.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2016	33
4.2 Enkelvoudige verkorte winst-en-verliesrekening over 2016	35
4.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening	36
4.4 Toelichting op de enkelvoudige balans	37
4.5 Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening	40
5. OVERIGE GEGEVENS	41
5.1 Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming	42
5.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	43

1. ALGEMEEN

1.1 Algemene opmerkingen

De Vennootschap

De vennootschap is bij notariële akte van 7 december 2009 opgericht.

Het doel van de vennootschap is:

- het oprichten van- het deelnemen in - het zich op andere wijze interesseren bij- het voeren van bestuur over - alsmede het financieren van ondernemingen welke aard ook en het geven van zekerheid ten behoeve van derden waaronder begrepen het verstrekken van borgstellingen;
- het in eigendom verwerven, hebben, exploiteren en bezwaren van onroerende goederen met al hetgeen daartoe behoort, daartoe gerekend kan worden en daarmee verband houdt;
- het aangaan of overnemen van pensioen- en/of stamrechtovereenkomsten alsmede het beleggen en beheren van andere vermogensbestanddelen.

De directie van de vennootschap wordt gevoerd door:

- WJ Beheer B.V. en Den Hartog Management en Advies B.V.

De vennootschap is bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland ingeschreven in het handelsregister onder nummer 08214189.

Vaststelling jaarrekening

De algemene vergadering heeft de jaarrekening 2015 op 20 mei 2016 vastgesteld. Het resultaat over het boekjaar 2015 bedroeg € 70.993. Dit bedrag werd overeenkomstig het door de directie gedane voorstel verwerkt en toegevoegd aan de overige reserves.

1.2 Geconsolideerde resultaten

Bespreking van de geconsolideerde resultaten

	2016		2015	
	€	%	€	%
Netto-Omzet	10.094.144	100,4%	8.089.262	99,1%
Wijziging in voorraden gereed product en onderhanden werk	-42.500	-0,4%	69.700	0,9%
Productie Waarde	10.051.644	100,0%	8.158.962	100,0%
Overige bedrijfsopbrengsten	-	0,0%	636.000	7,8%
Som der bedrijfsopbrengsten	10.051.644	100,0%	8.794.962	107,8%
Kosten grond- en hulpstoffen	3.057.922	30,4%	2.697.550	33,1%
Kosten uitbesteed werk	375.225	3,7%	425.566	5,2%
Lonen en salarissen	3.088.841	30,7%	3.095.519	37,9%
Sociale lasten	452.167	4,5%	434.094	5,3%
Pensioenlasten	243.265	2,4%	245.365	3,0%
Afschrijvingen	707.841	7,0%	692.017	8,5%
Overige bedrijfskosten	1.701.857	16,9%	1.338.224	16,4%
Overige bedrijfskosten	9.627.119	95,8%	8.928.335	109,4%
Bedrijfsresultaat	424.525	4,2%	-133.373	-1,6%
Financiële baten en lasten	-356.958	-3,6%	-187.538	-2,3%
Groepsresultaat voor belastingen	67.567	0,7%	-320.911	-3,9%
Belastingen	61.877	0,6%	422.041	5,2%
Netto bedrijfsresultaat	129.444	1,3%	101.130	1,2%
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	5.881	0,1%	-30.137	-0,4%
Netto groepsresultaat na belastingen	135.325	1,3%	70.993	0,9%

1.3 Financiële positie

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van vennootschap verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening. Wij geven hierna een opstelling van de balans per 31 december 2016 in verkorte vorm.

Analyse van de financiële positie

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Op korte termijn beschikbaar		
Vorderingen	4.407.515	3.240.435
Liquide middelen	218.434	717
	<u>4.625.948</u>	<u>3.241.152</u>
Kortlopende schulden	-4.804.705	-4.917.002
Liquiditeitsaldo	-178.756	-1.675.850
Voorraden en onderhanden werk	693.550	442.714
Onderhanden projecten	1.049.764	311.160
Werkkapitaal	<u>1.564.558</u>	<u>-921.976</u>
Vastgelegd op lange termijn		
Immateriële vaste activa	223.916	277.816
Materiële vaste activa	4.337.031	4.674.890
Financiële vaste activa	834.475	880.777
	<u>5.395.423</u>	<u>5.833.483</u>
Geïncorporeerd met op lange termijn beschikbare middelen	6.959.981	4.911.507
Financiering		
Groepsvermogen	969.606	834.281
Voorzieningen	566.375	615.226
Langlopende schulden	5.424.000	3.462.000
	<u>6.959.981</u>	<u>4.911.507</u>

Blijkens voorstaande opstelling is het werkkapitaal per 31 december 2016 ten opzichte van 31 december 2015 met € 2.486.534 gestegen, te weten van € - 921.976 in 2015 tot € 1.564.558 in 2016.

1.4 Fiscale positie

Fiscale eenheid

Bouman Industries B.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting.

De volgende entiteiten zijn opgenomen in deze fiscale eenheid:

- Bouman Industries B.V.;
- Bouman Property B.V.;
- Bouman Produktie B.V.;
- Machinefabriek Bouman B.V.;
- Bouman Procestechnologie B.V.;
- Bouman Industrial Services B.V.;
- Bouman Engineering B.V.

	2016	
	€	€
Berekening belastbaar bedrag fiscale eenheid		
Hierover is aan vennootschapsbelasting verschuldigd:		
Resultaat voor belastingen		520.685
Bij:		
Fiscaal lagere afschrijving goodwill	30.713	
Fiscaal lagere kosten van grond- en hulpstoffen	<u>238.375</u>	
		269.088
Gedeeltelijk aftrekbare bedragen		<u>11.374</u>
		<u>280.461</u>
Belastbaar bedrag		<u><u>801.146</u></u>

Berekening vennootschapsbelasting

Hierover is aan vennootschapsbelasting verschuldigd:

		<u>2016</u>
		€
25,0% van	601.146	150.287
20,0% van	200.000	40.000
		<u>190.287</u>

Winst-en-verliesrekening

In de winst-en-verliesrekening is de vennootschapsbelastingpost als volgt verwerkt:

Vennootschapsbelasting fiscale eenheid huidig boekjaar	190.287
Vennootschapsbelasting overige deelnemingen	<u>-93.280</u>
Drukkende vennootschapsbelasting	97.007
Mutatie latente belastingen	<u>-158.884</u>
Totaal vennootschapsbelasting	<u>-61.877</u>

1. BESTUURSVERSLAG

2.1 Bestuursverslag

Het bestuursverslag ligt ter inzage ten kantore van de vennootschap.

3. GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

3.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2016

Voor resultaatbestemming

	<u>31-12-2016</u>		<u>31-12-2015</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Immateriële vaste activa				
Goodwill	74.230		104.941	
Overige immateriële vaste activa	<u>149.686</u>		<u>172.875</u>	
		223.916		277.816
Materiële vaste activa				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	2.418.153		2.583.062	
Machines en installaties	1.511.192		1.628.007	
Inventarissen	389.970		425.087	
Vervoermiddelen	<u>17.716</u>		<u>38.734</u>	
		4.337.031		4.674.890
Financiële vaste activa				
Deelnemingen in groepsmaatsch.				
Overige deelnemingen	6.344		6.344	
Overige vorderingen	<u>828.131</u>		<u>874.433</u>	
		834.475		880.777
Vorraden en onderhanden werk		693.550		442.714
Onderhanden projecten		1.049.764		311.160
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	3.398.042		2.221.708	
Vorderingen op groepsmaatsch.				
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>1.009.472</u>		<u>1.018.727</u>	
		4.407.515		3.240.435
Liquide middelen		218.434		717
Totaal activazijde		<u><u>11.764.686</u></u>		<u><u>9.828.509</u></u>

	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Vermogen begin boekjaar	834.281		763.288	
Resultaat lopend boekjaar	135.325		70.993	
GROEPSVERMOGEN		969.606		834.281
VOORZIENINGEN				
Latente belastingverplichting		566.375		615.226
LANGLOPENDE SCHULDEN				
Achtergestelde leningen	750.000		750.000	
Leningen o/g	1.259.000		1.337.000	
Financieringen	925.000		1.375.000	
Obligatielening	2.490.000		-	
		5.424.000		3.462.000
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Banken	1.241.102		1.596.210	
Aflossingsverplichtingen	131.407		78.000	
Crediteuren	2.558.544		1.663.960	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	364.326		883.134	
Overige schulden	509.327		695.698	
		4.804.705		4.917.002
Totaal passivazijde		11.764.686		9.828.509

3.2 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
Netto-Omzet	10.094.144		8.089.262	
Wijziging in voorraden gereed product en onderhanden werk	-42.500		69.700	
Productie Waarde	10.051.644		8.158.962	
Overige bedrijfsopbrengsten			636.000	
Som der bedrijfsopbrengsten		10.051.644		8.794.962
Kosten grond- en hulpstoffen	3.057.922		2.697.550	
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	375.225		425.566	
Lonen en salarissen	3.088.841		3.095.519	
Sociale lasten	452.167		434.094	
Pensioenlasten	243.265		245.365	
Afschrijvingen	707.841		692.017	
Overige bedrijfskosten	1.701.857		1.338.224	
Som der bedrijfslasten		9.627.119		8.928.335
Bedrijfsresultaat		424.525		-133.373
Financiële baten en lasten		-356.958		-187.538
Groepsresultaat voor belastingen		67.567		-320.911
Belastingen		61.877		422.041
Netto bedrijfsresultaat		129.444		101.130
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		5.881		-30.137
Netto groepsresultaat na belastingen		135.325		70.993

3.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		424.525		-133.373
Aanpassingen voor				
Afschrijvingen	710.103		694.481	
resultaat deelnemingen niet via deelnemingen	5.881		-30.137	
		<u>715.984</u>		<u>664.344</u>
Verandering in werkkapitaal				
Mutatie voorraden en onderhanden werk	-250.836		273.777	
Mutatie onderhanden projecten	-738.604		168.612	
Mutatie vorderingen	-1.167.080		-1.272.735	
Kortlopende schulden (exclusief banken)	232.594		238.502	
		<u>-1.923.926</u>		<u>-591.844</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-783.416		-60.873
Betaalde interest	-356.958		-187.538	
		<u>-356.958</u>		<u>-187.538</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		-1.140.375		-248.411
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen immateriële vaste activa	-4.838		-15.320	
Investeringen materiële vaste activa	-319.509		-380.860	
Investeringen financiële vaste activa			25.950	
Desinvesteringen materiële vaste activa	6.003		3.573	
Desinvesteringen financiële vaste activa	16.137		11.100	
		<u>-302.207</u>		<u>-355.557</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Verhoging langlopende schulden	2.490.000		825.000	
Aflossing langlopende schulden	-474.593		-223.736	
		<u>2.015.407</u>		<u>601.264</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		2.015.407		601.264
Mutatie geldmiddelen		<u>572.825</u>		<u>-2.704</u>

3.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de geconsolideerde jaarrekening

ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van Bouman Industries B.V., KvK nr. 08214189, statutair gevestigd te Almelo, bestaan voornamelijk uit de handel en productie van industriële producten, onderdelen en machine-installaties. De vennootschap is statutair en feitelijk gevestigd te Almelo.

Continuïteit

Gelet op de vermogenspositie van de vennootschap ultimo 2015 en het resultaat over 2015 hebben de aandeelhouders besloten een bedrag ad € 750.000 om te zetten naar een achtergesteld karakter, teneinde het garantiekapitaal te versterken. De directie heeft veel vertrouwen in de toekomst. De verwachting is dat de omzet de komende jaren substantieel zal toenemen, door de investeringen die in afgelopen jaren hebben plaatsgevonden. Daarnaast heeft de directie passende maatregelen getroffen om het werkkapitaal te verbeteren en de winstevendheid te optimaliseren. Er is eind 2015/begin 2016 afscheid genomen van verliesgevendende bedrijfsactiviteiten en het personeelsbestand is verkleind. Tenslotte heeft er in 2016 een uitgifte van een obligatielening plaatsgevonden waarmee het werkkapitaal aanzienlijk is versterkt.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Bouman Industries B.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Bouman Industries B.V.

Groepsverhoudingen

Bouman Industries B.V. staat aan het hoofd van de groep. Bouman Industries B.V. heeft direct en indirect deelnames in de volgende vennootschappen:

- Bouman Industries B.V., 100%;
- Bouman Industrial Supplier Group B.V., 100%;
- Bouman Property B.V., 100%;
- Centri Tech Separations Twente B.V., 100%;
- Bouman Produktie B.V., 100%;
- Machinefabriek Bouman B.V., 100%;
- Bouman Procestechologie B.V., 100%;
- Bouman Industrial Services B.V., 100%;
- Bouman Engineering B.V., 100%.

Grondslagen voor de consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van Bouman Industries B.V. opgenomen, haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Bouman Industries B.V. direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrecht of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is

van een bijzondere waardevermindering.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Schattingswijzigingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van de vennootschap zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Stelselwijziging

Met ingang van boekjaar 2016 wordt de materiële vaste activa niet langer gewaardeerd tegen actuele waarde maar tegen kostprijs. De herwaarderingsreserve is als gevolg van deze stelselwijziging overgeboekt naar de algemene reserve.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva met uitzondering van het groepsvermogen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Goodwill is het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelneming en de netto-vermogenswaarde op het moment van verkrijging verminderd met de afschrijvingen. De geactiveerde goodwill wordt afgeschreven op basis van de economische levensduur evenwel met een maximum van twintig jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden lineair berekend. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Op de terreinen wordt niet afgeschreven. De onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

De volgende afschrijvingspercentages zijn van toepassing:

- bedrijfsgebouwen en -terreinen: 0-4%
- machines en installaties: 20%
- andere vaste bedrijfsmiddelen: 20%
- vooruitbetaald op materiële vaste activa: 0%.

Financiële vaste activa

De deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Bouman Industries B.V.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap gehele of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

Bijzondere waardevermindering

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een verlies als gevolg van bijzondere waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde. Voor een eventuele incurantheid van voorraden wordt een voorziening getroffen.

Voorraad gereed product wordt gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs op basis van directe loon- en materiaal kosten verhoogd met een opslag voor andere indirecte kosten. Voor een eventuele incurantheid van voorraden wordt een voorziening getroffen.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, gewoonlijk gelijk aan de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

De overlopende activa worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien niets anders is vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

Voorzieningen

Voor in de toekomst te betalen belastingbedragen uit hoofde van verschillen tussen commerciële en fiscale balanswaarderingen wordt een voorziening getroffen ter grootte van de som van deze verschillen vermenigvuldigd met het geldende balastingtarief. Op deze voorziening worden in mindering gebracht de in de toekomst te verrekenen belastingbedragen uit hoofde van beschikbare voorwaartse verliescompensatie, voor zover het waarschijnlijk is dat de toekomstige fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Overlopende passiva worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Als resultaat is bepaald, het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde goederen en diensten en de bedrijfs- en overige lasten over het jaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders is vermeld. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Netto-omzet

De netto-omzet is gevormd door de opbrengst uit levering van goederen en diensten aan derden, onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen en na eliminaties van transacties binnen de groep.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Inkoopwaarde omzet

Betreft de op basis van de verkrijgingsprijs berekende inkoopwaarde van de omzet.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Som der financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Belastingen

De belastingen over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-afrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in de te hanteren belastingtarief.

Resultaat deelnemingen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij Bouman Industries B.V. geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Bij deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, wordt het dividend als resultaat aangemerkt. Verwerking hiervan vindt plaats onder financiële baten en lasten.

Financiële instrumenten

Alle in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs. Dit is de nominale waarde, tenzij anders vermeld.

De belangrijkste financiële risico's waaraan de vennootschap onderhevig is zijn het valutarisico, het rente- en kasstroomrisico, het liquiditeitsrisico en het kredietrisico. De groep maakt geen gebruik van bepaalde financiële derivaten om de financiële risico's die verbonden zijn aan bedrijfsactiviteiten te beheersen.

Valutarisico:

De vennootschap is internationaal actief en loopt derhalve valutarisico's. Het beleid van de vennootschap is om de valutarisico's die voortvloeien uit verkopen en inkopen niet af te dekken. De voornaamste valuta's die dit risico veroorzaken zijn de Zwitserse Frank, Britse Pond, Amerikaanse dollars en de Japanse Yen.

Rente- en kasstroomrisico:

De vennootschap loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden. Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt de vennootschap risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Met betrekking tot vastrentende vorderingen of schulden loopt de vennootschap risico over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Door de vennootschap worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico:

De vennootschap heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt plaats aan een grote en diverse groep opdrachtgevers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van de vennootschap. Per project worden afspraken gemaakt over betalingstermijnen en eventuele garanties.

Grondslagen voor het overzicht van kasstromen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen bij de bankier. Koersverschillen, ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

3.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Vaste activa

1 Immateriële vaste activa

De mutaties in de immateriële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Goodwill	Overige im- materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2016			-
Aanschaffingswaarde	151.011	333.356	484.367
Cumulatieve afschrijvingen	-46.070	-160.481	-206.551
Boekwaarde per 1 januari 2015	104.941	172.875	277.816
Mutaties			
Investeringen	-	4.838	4.838
Afschrijvingen	-30.711	-28.027	-58.738
Saldo Mutaties	-30.711	-23.189	-53.900
Stand per 31 december 2016			-
Aanschaffingswaarde	151.011	338.194	489.205
Cumulatieve afschrijvingen	-76.781	-188.508	-265.289
Boekwaarde per 31 december 2016	74.230	149.686	223.916

Het gehanteerde afschrijvingspercentage bedraagt 20.

2 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Bedrijfsge- bouwen en -terreinen	Machines en installaties	Vervoer middelen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016				
Aanschaffingswaarde	4.138.199	7.329.246	174.587	11.642.032
Cumulatieve afschrijvingen	-1.555.137	-5.276.152	-135.853	-6.967.142
Boekwaarde per 1 januari 2015	2.583.062	2.053.094	38.734	4.674.890
Mutaties				
Investeringen	26	319.483	-	319.509
Afschrijvingen	-164.935	-471.415	-15.016	-651.365
Desinvesteringen aanschaffingswaarde	-	-	-27.655	-27.655
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	-	-	21.652	21.652
Saldo mutaties	-164.909	-151.932	-21.019	-337.859

Stand per 31 december 2016

Aanschaffingswaarde	4.138.225	7.648.729	146.932	11.933.886
Cumulatieve afschrijvingen	-1.720.072	-5.747.567	-129.216	-7.596.855

Boekwaarde per 31-12-2016

	<u>2.418.153</u>	<u>1.901.162</u>	<u>17.715</u>	<u>4.337.031</u>
--	------------------	------------------	---------------	------------------

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
3 Overige vorderingen		
lening u/g WJ Beheer B.V.	128.564	128.000
Lening u/g Da Vinci B.V.	68.600	79.700
Lening Ec en Elt	37.943	43.544
Actieve belastinglatentie	593.024	623.189
	<u>828.131</u>	<u>874.433</u>

De leningen u/g zijn ontstaan op 6 december 2013 en hebben een looptijd tot en met 6 december 2018. Het geldende rentepercentage over de leningen u/g bedraagt 2,5% per jaar. Indien de EBITDA op basis van de vastgestelde jaarrekeningen over het jaren 2014, 2015 of 2016 boven de € 1.500.000 ligt zal per jaar 1/3 deel van de hoofdsom worden kwijtgescholden.

Vlottende activa

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
4 Voorraden en onderhanden werk		
Grond- en hulpstoffen	194.598	268.365
Gereed product en handelsgoederen	498.952	174.349
	<u>693.550</u>	<u>442.714</u>

5 Onderhanden projecten

Geactiveerde kosten onderhanden projecten	2.024.971	1.081.396
Gefactureerde termijnen	-975.206	-770.236
	<u>1.049.765</u>	<u>311.160</u>

De onderhanden projecten bestaan voor € 1.354.822 (2015: € 1.001.985) uit projecten met een debetsaldo (projecten waar de toegevoegde waarde de geactiveerde termijnen overstijgt) en voor € 305.411 (2015: € 690.825) uit projecten met een creditsaldo.

Vorderingen

6 Handelsdebiteuren

Debiteuren	<u>3.398.042</u>	<u>2.221.708</u>
------------	------------------	------------------

7 Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te factureren omzet	750.000	818.384
Te ontvangen creditnota's	56.600	123.925
Vooruitbetaalde bedragen	201.499	76.418
Overige vorderingen	1.374	-
	<u>1.009.472</u>	<u>1.018.727</u>

8 Liquide middelen

Kas / Bank	218.434	717
------------	---------	-----

9 Groepsvermogen

Voor een toelichting op het aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

10 Voorzieningen

Latente belastingverplichtingen

Stand per 1 januari	615.226	664.077
Mutatie	-48.851	-48.851
Stand per 31 december	<u>566.375</u>	<u>615.226</u>
	31-12-2016	31-12-2015
	€	€

11 Langlopende schulden

12 Achtergestelde geldleningen

Achtergestelde lening Rojuma II B.V.	375.000	375.000
Achtergestelde lening MKB Fonds	375.000	375.000
	<u>750.000</u>	<u>750.000</u>

13 Leningen o/g

Hypothecaire lening Rabobank

Stand per 1 januari	2.000.000	2.000.000
Hoofdsom	-585.000	-507.000
Saldo per 1 januari	<u>1.415.000</u>	<u>1.493.000</u>
Mutaties		
Aflossing	<u>-78.000</u>	<u>-78.000</u>
Stand per 31 december		
Hoofdsom	2.000.000	2.000.000
Cumulatieve aflossing kortlopend deel	-663.000	-585.000
	-78.000	-78.000
Saldo per 31 december	<u>1.259.000</u>	<u>1.337.000</u>

BOUMAN INDUSTRIES B.V.
ALMELO

Dit betreft een afgesloten lening ter grootte van € 2.000.000. De looptijd van de lening bedraagt circa 25 jaar. Het rentepercentage is gelijk aan het driemaands Euribor Roll-overpercentage te vermeerderen met een opslag van 1,85%. Met ingang van 1 mei 2008 is voor 10 jaar een renteswap afgesproken van 4,37% voor de variabele driemaands-Euribor. De waarde van de renteswap per balansdatum bedraagt € 89.594,05 negatief. Het verschil met de variabele rente wordt hierbij per drie maanden verrekend. De maandelijkse aflossing bedraagt € 6.500. Van het restant van de lening per 31 december 2016 heeft een bedrag van € 869.000 een looptijd van langer dan vijf jaar.

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
14 Financieringen		
Lening MKB Fonds	925.000	1.375.000
Obligatielening	2.490.000	-
	<u>3.415.000</u>	<u>1.375.000</u>
Lening MKB Fonds	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Stand per 1 januari		
Hoofdsom	1.375.000	1.500.000
Saldo per 1 januari	<u>1.375.000</u>	<u>1.500.000</u>
Mutaties		
Verhoging	-	75.000
Aflossing	-450.000	-200.000
Saldo Mutaties	<u>-450.000</u>	<u>-125.000</u>
Stand per 31 december		
Hoofdsom	1.575.000	1.575.000
Cumulatieve aflossing	-650.000	-200.000
Saldo per 31 december	<u>925.000</u>	<u>1.375.000</u>

BOUMAN INDUSTRIES B.V.
ALMELO

Obligatielening

Stand per 1 januari		
Hoofdsom	-	-
Saldo per 1 januari	<u>-</u>	<u>-</u>
Mutaties		
Verhoging	2.490.000	-
Aflossing	-	-
Saldo Mutaties	<u>2.490.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december		
Hoofdsom	2.490.000	-
Cumulatieve aflossing	-	-
Saldo per 31 december	<u>2.490.000</u>	<u>-</u>
	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€

Kortlopende schulden

15 Banken

Rabobank	<u>1.241.102</u>	<u>1.596.210</u>
----------	------------------	------------------

16 Aflossingsverplichtingen

Lening o/g Rabobank 3013.909.196	<u>131.407</u>	<u>78.000</u>
----------------------------------	----------------	---------------

17 Crediteuren

Crediteuren	<u>2.558.544</u>	<u>1.663.960</u>
-------------	------------------	------------------

18 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	97.399	347.356
Omzetbelasting	<u>266.927</u>	<u>535.778</u>
	<u>364.326</u>	<u>883.134</u>

19 Overige schulden

Vooruitgefactureerde bedragen	-	273.724
Vakantiegeld en -dagen	304.185	258.006
Overige schulden	159.230	68.315
Netto lonen	35.245	15.433
Te betalen rente financiering	10.667	10.726
Aflossing lening STODT	-	69.494
	<u>509.327</u>	<u>695.698</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen
Huurverplichtingen

De entiteit heeft zich contractueel verplicht tot het betalen van huurtermijnen voor een bedrag van € 129.536. Deze vervallen als volgt:

- binnen één jaar: € 34.540
- tussen één en vijf jaar: € 94.996
- langer dan vijf jaar: nihil.

Leaseverplichtingen

De entiteit heeft zich contractueel verplicht tot het betalen van leasetermijnen voor een bedrag van € 634.695. Deze vervallen als volgt:

- binnen één jaar: € 256.450
- tussen één en vijf jaar: € 387.245
- langer dan vijf jaar: nihil.

Renteswap

Bouman Industries B.V. heeft op 22 januari 2008 een renteswap afgesloten met de Rabobank. Deze renteswap heeft een looptijd tot en met 2 mei 2018 en heeft op balansdatum een waarde van € 89.594,05 negatief.

Investeringsverplichting

Bouman Industries heeft een koopovereenkomst afgesloten met DMG Mori Netherlands B.V. voor de aanschaf van een DMC 210FD Freesmashine voor de netto prijs van € 1.550.000. Deze overeenkomst is afgesloten onder voorbehoud van financiering.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen
Voorstel resultaatverwerking

Tijdens de algemene vergadering waarin de jaarrekening zal worden vastgesteld, zal worden voorgesteld het resultaat na belastingen 2016 toe te voegen aan de overige reserve.

Vooruitlopend op de vaststelling door de algemene vergadering is het resultaat over het boekjaar 2016 van € 135.325,00 reeds verantwoord onder de post overige reserve.

Fiscale eenheid

Bouman Industries B.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting.

De volgende entiteiten zijn opgenomen in de fiscale eenheid:

- Bouman Industries B.V.;
- Bouman Property B.V.;
- Centri Tech Separations Twente B.V.;
- Bouman Produktie B.V.;
- Machinefabriek Bouman B.V.;
- Bouman Proces Technologie B.V.;
- Bouman Industrial Services B.V.;
- Bouman Engineering B.V.

Kredietfaciliteit

De groep (behoudens Centri Tech Separations Twente B.V.) beschikt over een faciliteit in rekening-courant bij de Rabobank tot een bedrag van € 1.250.000, alsmede een faciliteit inzake bankgaranties tot een bedrag van € 500.000. Voor deze faciliteiten zijn de volgende zekerheden afgegeven:

- earn-out verklaring;
- een solvabiliteitsverklaring van 30%;
- MKB Participatiefonds II B.V. en Rojuma II B.V. hebben een achterstelling en verpanding van vordering afgegeven ten behoeve van de groep (behoudens Centri Tech Separations Twente B.V.);
- no-change-of-ownership;
- huurder Bouman Property B.V. heeft huurpenningen verpand ten behoeve van de groep (behoudens Centri Tech Separations Twente B.V.);
- vermogensverklaring: Garantievermogen percentage: 30%;
- verpanding vordering op derden, inventaris en voorraden;
- vaste borgtocht van het ministerie van Economische Zaken.

Bouman Industries B.V.; Bouman Industrial Services B.V.; Bouman Proces Technologie B.V.; Machinefabriek Bouman B.V. en Bouman Property B.V.; niet-investeringsverklaring met een drempelbedrag van € 50.000 ten behoeve van Bouman Industries B.V.

Bouman Property B.V. heeft een bankhypotheek met een ingeschreven bedrag van € 3.000.000 afgegeven ten behoeve van Bouman Industrial Supplier Group B.V. en Machinefabriek Bouman B.V.

Per 31 december 2016 zijn bankgaranties afgegeven tot een bedrag van € 286.425.

3.6 Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

20 Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten van Bouman Industries B.V. en haar dochter- en- of groepsmaatschappijen zijn over 2016 ten opzichte van het vorige jaar gestegen met 14,3%.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
21 Lonen en salarissen		
Salaris directie	240.000	120.000
Brutolonen en -salarissen	2.848.841	2.975.519
	<u>3.088.841</u>	<u>3.095.519</u>

Bezoldiging bestuurders

Voor de bezoldiging van bestuurders van de rechtspersoon kwam in 2016 een bedrag van € 240.000 (2015: € 120.000) ten laste van de rechtspersoon en haar dochter- of groepsmaatschappijen.

Gemiddeld aantal werknemers

In het verslagjaar waren gemiddeld 70 personeelsleden bij de vennootschap werkzaam (2015:74). Het gemiddeld aantal werknemers is berekend op fulltime basis

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
22 Sociale lasten		
Sociale lasten	<u>452.167</u>	<u>434.094</u>
23 Pensioenlasten		
Pensioenpremie personeel	<u>243.265</u>	<u>245.365</u>

De onderneming heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde-bijdrageregeling; de verplichtingen van de onderneming gaan niet verder dan het betalen van een jaarlijkse bijdrage aan het bedrijfstakpensioenfonds. De over het boekjaar Verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een voorziening opgenomen. Aangezien deze verplichtingen een kortlopend karakter hebben, worden deze gewaardeerd tegen nominale waarde. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendementen op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdrage aan het bedrijfstakpensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort heeft de vennootschap geen verplichting tot het voldoen van

aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
24 Afschrijvingen		
Afschrijvingen immateriële vaste activa	58.738	58.383
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>649.103</u>	<u>633.634</u>
	<u>707.841</u>	<u>692.017</u>
Afschrijvingen immateriële vaste activa		
Afschrijvingskosten overige immateriële vaste activa	28.027	27.670
Afschrijvingskosten goodwill	<u>30.712</u>	<u>30.713</u>
	<u>58.738</u>	<u>58.383</u>
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Machines en installaties	240.560	222.654
Inventarissen	230.855	222.910
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	164.935	165.724
Vervoermiddelen	<u>15.016</u>	<u>24.810</u>
	651.365	636.098
Boekwinst vervoermiddelen	<u>-2.262</u>	<u>-2.464</u>
	<u>649.103</u>	<u>633.634</u>
25 Overige bedrijfskosten		
Overige personeelskosten	174.192	175.332
Huisvestingskosten	203.998	203.237
Exploitatie- en machinekosten	407.669	462.705
Verkoopkosten	44.795	27.611
Autokosten	83.466	93.645
Kantoorkosten	134.678	149.289
Overige Bedrijfskosten	<u>653.059</u>	<u>226.385</u>
	<u>1.701.857</u>	<u>1.338.204</u>

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Overige personeelskosten		
Onkostenvergoedingen	57.074	62.069
Reiskostenvergoedingen	46.335	48.139
Bedrijfskleding	27.007	22.809
Studie- en opleidingskosten	24.407	20.372
Overige kostenvergoedingen	7.256	11.641
Kantinekosten	12.113	10.302
	<u>174.192</u>	<u>175.332</u>
 Huisvestingskosten		
Energiekosten	114.712	103.385
Huur	35.417	41.665
Schoonmaakkosten	26.947	27.748
Belastingen en zakelijke lasten	8.177	9.512
Onderhoud gebouwen	13.402	16.693
Overige huisvestingskosten	2.882	3.263
Onderhoud terreinen	2.462	971
	<u>203.998</u>	<u>203.237</u>
 Exploitatie- en machinekosten		
Huur machines	222.373	258.956
Gereedschapskosten	167.177	203.360
Vrachtkosten	8.714	6.827
Overige exploitatie- en machinekosten	21.354	13.772
Opbrengst oude metalen	-11.949	-20.210
	<u>407.669</u>	<u>462.705</u>
 Verkoopkosten		
Reclame- en advertentiekosten	20.977	15.646
Reis- en verblijfkosten	19.680	8.026
Overige verkoopkosten	4.137	3.939
	<u>44.795</u>	<u>27.611</u>
 Autokosten		
Leasekosten	51.597	37.387
Brandstofkosten	18.380	32.159
Reparatie en onderhoud	5.497	10.409
BTW privé gebruik	6.629	5.500
Verzekeringen	1.226	4.048
Motorrijtuigenbelasting	1.666	4.226
Boetes	-	-
Opbrengst bedrijfsauto's	-1.529	-84
	<u>83.466</u>	<u>93.645</u>

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kantoorkosten		
Telefoonkosten	33.216	37.165
Kosten automatisering	12.838	13.755
Onderhoud software	43.554	58.300
Contributies en abonnementen	17.434	19.533
Computerkosten	9.674	9.553
Kantoorbenodigdheden	6.889	5.306
Porti	3.906	3.592
Drukwerk	440	984
Overige kantoorkosten	6.305	677
Assurantiepremie	424	424
	<u>134.678</u>	<u>149.289</u>
 Algemene kosten		
Verzekeringen	68.240	66.274
Advieskosten	36.255	38.674
Accountantskosten	34.968	35.905
Bankkosten	34.225	29.020
Salarisadministratie	5.576	6.916
Kosten Obligatielening	182.027	-
Kosten opheffen activiteit HTMT B.V.	275.000	-
Overige algemene kosten	16.769	49.596
	<u>653.059</u>	<u>226.385</u>
 26 Financiële baten en lasten		
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-356.958</u>	<u>-187.538</u>
	<u>-356.958</u>	<u>-187.538</u>
Rente leningen o/g	243.136	97.960
Betaalde bankrente	69.808	57.629
Rente Obligatielening	60.258	-
Rente overige schulden	-19.885	28.671
Rente belastingen	3.641	3.278
	<u>356.958</u>	<u>187.538</u>
 27 Belastingen		
Vennootschapsbelasting huidig boekjaar	-97.007	-13.579
Mutatie actieve latente vennootschapsbelasting	158.884	435.620
	<u>61.877</u>	<u>422.041</u>

4. ENKELVOUDIGE JAARREKENING

4.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2016

(vóór voorstel resultaatbestemming)

	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa				
Goodwill		74.230		104.941
Financiële vaste activa				
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	4.190.027		3.467.142	
Overige vorderingen	548.258		730.889	
		4.738.284		4.198.031
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	31.460		4.840	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-		21.405	
Vorderingen aan groepsmaatschappijen	826.707			
Overige vorderingen en overlopende activa	25.299		6.217	
		883.466		32.462
Liquide middelen		198.600		100
Totaal Activazijde		<u>5.894.580</u>		<u>4.335.534</u>

	<u>31-12-2016</u>		<u>31-12-2015</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Gestort en opgevraagd kapitaal	443.228		443.228	
Agioreserve	536.745		536.745	
Wettelijke en statutaire reserves	256.543		3.108.259	
Overige reserve	-402.235		-3.324.944	
Resultaat boekjaar	135.325		70.993	
		969.606		834.281
VOORZIENINGEN				
Overige voorzieningen		682.869		547.548
LANGLOPENDE SCHULDEN				
Achtergestelde leningen	750.000		750.000	
Schulden aan kredietinstellingen	925.000		1.375.000	
Obligatielening	2.490.000		-	
		4.165.000		2.125.000
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Belastingen	461		-	
Crediteuren	54.117		34.301	
Schulden aan groepsmaatschappijen	-		754.301	
Overige schulden	22.524		40.103	
		77.102		828.705
Totaal passivazijde		<u>5.894.577</u>		<u>4.335.534</u>

4.2 Enkelvoudige verkorte winst-en-verliesrekening over 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
Resultaat deelnemingen	587.563		-345.009	
Vennootschappelijk resultaat na belastingen	-452.238		416.002	
Nettoresultaat na belastingen		<u>135.325</u>		<u>70.993</u>

4.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

Voor zover niet wordt toegelicht wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening die onderdeel vormt van de enkelvoudige jaarrekening.

4.4 Toelichting op de enkelvoudige balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Lijst Deelnemingen

	aandeel in geplaatst kapitaal in %
Bouman Industrial Supplier Group B.V., te Almelo	100,00
Centri Tech Separations Twente B.V., te Almelo	100,00
Bouman Property B.V., te Almelo	100,00

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
28 Deelnemingen in groepsmaatschappijen		
Bouman Industrial Supplier Group B.V.	2.472.751	1.817.818
Bouman Property B.V.	1.717.276	1.649.324
	<u>4.190.027</u>	<u>3.467.142</u>
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Bouman Industrial Supplier Group B.V.		
Boekwaarde per 1 januari	1.817.818	2.144.030
Resultaat	654.933	-326.212
Boekwaarde per 31 december	<u>2.472.751</u>	<u>1.817.818</u>
Centri Tech Separations Twente B.V.		
Boekwaarde per 1 januari	-	-
Resultaat	-135.325	-83.742
Dotatie aan voorziening	135.325	83.742
Boekwaarde per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>
Bouman Property B.V.		
Boekwaarde per 1 januari	1.649.324	1.584.374
Resultaat	67.952	64.950
Boekwaarde per 31 december	<u>1.717.276</u>	<u>1.649.324</u>

29 Eigen Vermogen

	gestort en opgevraagd kapitaal	Agioreserve	Wettelijke en statutaire reserves
	€	€	€
Stand per 1 januari 2016	443.228	536.745	3.108.259
Mutatie uit resultaatverdeling			
Resultaat boekjaar			-
Uit resultaatverdeling			
Onttrekking			-2.851.716
Dotatie herwaarderingsreserve			
Stand per 31 december 2016	443.228	536.745	256.543
	Overige reserves	Resultaat Boekjaar	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2016	-3.324.944	70.993	834.281
Mutatie uit resultaatverdeling			
Resultaat Boekjaar	70.993	135.325	206.318
Uit resultaatverdeling			-
Onttrekking			-2.851.716
Dotatie herwaarderingsreserve	2.851.716		2.851.716
Stand per 31 december 2016	-402.235	135.325	969.606

Het garantievermogen bestaat uit het groepsvermogen en de achtergestelde lening(en) die onder de langlopende schulden verwerkt zijn. Het garantievermogen per 31 december 2016 bedraagt € 1.706.580 (31 december 2015: € 1.584.281)

30 Gestort en opgevraagd kapitaal

Op 6 december 2013 heeft een statutenwijziging plaatsgevonden waardoor de nominale waarde van de aandelen is gewijzigd van € 1 naar € 0,50 en de aandelen zijn gesplitst. Na de statutenwijziging bestond het maatschappelijke aandelenkapitaal uit 180.000 aandelen waarvan 36.000 aandelen waren geplaatst.

Tevens heeft op 6 december 2013 een aandelenemissie plaatsgevonden waarbij de uitgegeven aandelen zijn volgestort vanuit de vrije reserves. Na de aandelenemissie bestond het maatschappelijk aandelenkapitaal uit 1.755.698 aandelen, waarvan 1.611.738 aandelen waren geplaatst.

Tot slot heeft op 6 december 2013 een inkoop en intrekking van het 45%-aandeel in het kapitaal van Bouman Industries B.V. gehouden door Da Vinci B.V. plaatsgevonden. Na de inkoop en intrekking van de aandelen bestaat het maatschappelijk aandelenkapitaal uit 1.030.516 aandelen waarvan 886.456 zijn geplaatst.

31 Voorzieningen

<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
€	€

32 Overige voorzieningen

Voorziening Deelnemingen

<u>682.869</u>	<u>547.548</u>
----------------	----------------

Voorziening deelnemingen groepsmaatschappijen

Centri Tech Separations Twente B.V.

<u>682.869</u>	<u>547.548</u>
----------------	----------------

<u>2016</u>	<u>2015</u>
€	€

Centri Tech Separations Twente B.V.

Stand per 1 januari

547.548	463.806
---------	---------

Mutatie voorziening

<u>135.321</u>	<u>83.742</u>
----------------	---------------

Stand per 31 december

<u>682.869</u>	<u>547.548</u>
----------------	----------------

Kortlopende schulden

<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
€	€

33 Schulden aan groepsmaatschappijen

Bouman Industrial Supplier Group B.V.

<u>—</u>	<u>754.301</u>
----------	----------------

4.4 Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening

Bezoldiging bestuurders

Voor de bezoldiging van de bestuurders wordt verwezen naar het geconsolideerde deel van de jaarrekening.

Gemiddeld aantal werknemers

In het verslagjaar waren gemiddeld geen personeelsleden bij de vennootschap werkzaam (2015: geen). Het gemiddeld aantal werknemers is berekend op fulltimebasis.

	2016	2015
	€	€
Rente schulden groepsmaatschappijen		
Bouman Industrial Supplier Group B.V.	<u>-1.662</u>	<u>45.063</u>
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		
Bouman Industrial Supplier Group B.V.	654.932	-326.217
Centri Tech Separations Twente B.V.	-135.321	-83.742
Bouman Property B.V.	67.952	64.950
	<u>587.563</u>	<u>-345.009</u>

Almelo, 3 juli 2017

Bouman Industries B.V.

De directie,

W.J. van Wijck

R.A. Den Hartog

5. OVERIGE GEGEVENS

5.1 Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming

Artikel 1.1 van de statuten

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemmen van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.

2. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang het bestuur geen goedkeuring heeft verleend. Het bestuur weigert slechts de goedkeuring indien het weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.

3. Bij de berekening van de winstverdeling tellen aandelen of certificaten daarvan, die de vennootschap in haar kapitaal houdt, niet mee.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouders van Bouman Industries B.V.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Bouman Industries B.V. te Almelo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Bouman Industries B.V. per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting op pagina 15 van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de continuïteit van de vennootschap afhankelijk is van positieve toekomstige kasstromen en de bereidwilligheid van de bank om de financiering te blijven continueren. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Bouman Industries B.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- algemene (inleidende) informatie;
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 3 juli 2017

Ten Kate Huizinga Audit N.V.

G.J.H. Oude Voshaar RA